

ST nr 27:259

polsk ryttarfana, tagen under 1620-talet eller 1650-talet.

1) duk, inre sidan, rektangulär med två tungor, det rektangulära fältet delat, upp- till rött, nedtill vitt, tungorna sparrvis röda och vita, mitt i det rektangulära fältet georgskors, därovan månskära med spetsarna vända nedåt; höjd- och breddmått tagna uppifrån resp. från stångsidan: 0,355 (skarv mellan röda och vita fälten) - 0,68 x 0,47 (tungornas början) - 1,09 (max.bev.); av ursprungligen röd nu blekt brungul och vit taft i enkelt lager; teknik är fastsyning; kantfäll vikt åt inre sidan.

fastsyning, det vita fältet påsytt på yttre sidan av det röda, nedre tungan fastsydd på yttre sidan; fastsyning och fällar utförd med rött silke, utom det vita fältets fäll, som är sydd med vitt silke.

tillstånd 1980, av duken återstår endast partier närmast stången och nedre tredjedelen, kors och måne saknas, dagerveck utgående från övre stångsidehörnet, varptrådarna har ställvis gått av, rödbrun fläck. Obs! vid undersökningen 1980 sammanfördes separat fragment uppsytt på vit tyll med duken för övrigt.

x) 2) fästning, duken fastsydd i en 0,70 m lång blå linnestrumpa, nedtill skarvad med 0,12 m långt parti av blå sidendamast (se avbildn. i nat. storlek), damasten återgår på italiensk förlaga från 1400-talets sista fjärdedel. Jfr variant sid. 134 B. Markowsky Europäische Seidengewebe, Kunstgewerbemuseum Der Stadt Köln, Köln 1976. Linnet, damasten och fanans taft samtidigt hopsytt med rött silke. Huruvida det skett under 1400-talet eller senare kan ej avgöras. Strumpan upp- och nedtill fästad med vardera 1 järnspik (strumpan lossnat från den nedre).

3) stång, trind, jämn, slät, försedd med äpple; mått tagna uppifrån: 2,56 (äpplets övre begränsning) - 2,62 (äpplets nedre begränsning) - 3,392 m; diam. upp- och nedtill: 0,0214 - 0,11 (äpplet) - 0,033 m; 1,70 m uppifrån skadad, längsgående sprickor; äpplet fastkilat med träplugg; spiralformigt målade i vitt och rött, äpplet omålat förutom gula S-formade linjer; upptill avbruten, nedtill rakt avtagen. av furu.

4) spets, saknas.

5) märkning, ovan äpplet fastklistrad pappersetikett med påskrift: "... Rysk fana tag... konung Johan ... Regering" samt "ST 27:258"; direkt på stången skrivet med tusch: "ST 27:258".

Tänkbart är att månskärans spetsar ursprungligen varit riktade uppåt. I så fall är duken felvänd redan då den avbildades på 1680 - 90 -talen av Hoffman.

in Sweden

x) Enligt A. Geijer, Oriental textiles, Köpenhamn 1951, No. 78 finns en damast med samma mönster på ett brevfordral från Krim från c. 1650, R.A. Tyget skulle vara gjort på Krim vid denna tid efter västeuropeisk 1400-talsförlaga. Detta skulle förklara varför damastmönstret på ST 27:259 verkar oklart och missförstått i vissa partier (knuten; omotiverad utbuktning på yttre ramverk).